

Mts. Ruesink-Harbers

Marian Ruesink en Marcel Harbers kruisen gericht met montbéliarde en fleckvieh voor meer kracht en een betere bloedspreiding in hun roodbonte koeien.

Aantal koeien:	130
Melkquotum:	1,18 miljoen kg
Hoeveelheid land:	66 hectare
Melkproductie:	9200 4,64 3,63

De liefde voor roodbonte koeien zit diep bij melkveehouders Marian Ruesink en Marcel Harbers uit het Gelderse Borculo. Samen melken ze 130 koeien op 'Hoeve Braakman', het bedrijf dat de enthousiaste melkveehouders ruim tien jaar geleden overnamen van Marians ouders.

Probleemloos melken met sterke koeien, is de korte, maar krachtige bedrijfsvisie van Marian en Marcel. Aan een scherp oog voor goede roodbonten ontbreekt het niet op het bedrijf. Marian Ruesink was ooit Nederlands kampioen veebeoordelen bij roodbont en als jury actief op diverse fokveeshows. 'Van oudsher hebben we altijd roodbonten gemolken. Eerst honderd procent mrij, vervolgens kruisten we die in met holstein en nu kruisen we weer gericht met montbéliarde en fleckvieh', legt Marian uit. 'Vanwege haar kracht en robuustheid past een roodbonte koe goed in onze bedrijfsvoering.' Daarnaast maakt de plus voor omzet en aanwas en de plus op het eiwitgehalte het volgens de melkveehouders plezierig om roodbonten te melken. 'We houden alle vaarskalveren en de stierkalveren aan. Jaarlijks verkopen we ongeveer twintig vaarzen na afkalven en ongeveer achttien fokstiertjes aan collega-melkveehouders of soms voor export', vertelt Marian. 'De afzet van roodbontvee is nog steeds erg goed.'

Milieuvergunning veiliggesteld

De melkkoeien zijn gehuisvest in de nieuwe ligboxenstal, die in 2009 pal tegen de bestaande ligboxenstal werd ge-

Melkveehouder Marcel Harbers: 'Kruislingen zijn slowstarters die minder pieken in melkgift'

Zoektocht naar robuust roodbont

Marian Ruesink en Marcel Harbers zetten bij hun roodbonte veestapel gericht montbéliarde en fleckvieh in voor sterke koeien. In de stal kozen de melkveehouders voor paardenmest in de ligboxen en een 'zandbak' voor de verse koeien.

tekst Jorieke van Cappellen

bouwd. Marcel en Marian besloten tot nieuwbouw vanwege de steeds striktere wetgeving rond het Natura 2000-gebied dat aan het bedrijf grenst. 'We hebben nu de maximale milieuvergunning benut en de maximale milieuvrijheid', vertelt Marcel. 'De stal heeft plaats voor 150 melkkoeien en

we zijn van plan om de komende jaren langzaam te groeien naar dat aantal.' Vanwege de minder praktische verkaveling wordt de veestapel jaarrond op stal gehuisvest. De koeien krijgen het gehele jaar door een constant rantsoen van kuilgras, mais en perspulp, aangevuld

met twee soorten brok en koolzaadstro voor voldoende structuur.

Liggen op paardenmest

De koeien liggen in diepstrooiselboxen. Deze dragen volgens de melkveehouders bij aan het behoud van de koe. 'We streven niet naar topproducties van 11.000 liter, maar toch vraagt melk geven veel van een koe.'

De melkveehouders maken sinds tien jaar gebruik van gedroogde paardenmest als boxstrooisel. Marcel neemt de paardenmest af van naburige paardenhouders en laat het mengsel van zaagsel en mest circa vijf weken buiten 'broeien' in de mestopslag. 'Op deze manier wordt het kurkdroog. Eén keer per veertien dagen strooien we een nieuwe laag in de boxen', aldus Marcel, die aangeeft dat de koeien door het licht verende strooisel erg comfortabel liggen. De kwaliteit van het mengsel is belangrijk. 'Er mogen geen hooiresten of bladafval in zitten, want dat kan nadelig zijn voor de uiergezondheid. Met schone paardenmest ligt het celgetal rond de 150.000.'

Bij de nieuwbouw kwam op de grens van de oude en de nieuwe stal een ruimte van 35 meter lang en vijf meter breed vrij. De melkveehouders richtten het in

als 'zandbak' voor de hoogdrachtige en verse koeien. 'Koeien zijn in deze periode het meest kwetsbaar. In het zand kunnen ze gemakkelijk gaan liggen en weer opstaan', vertelt Marcel. Het afkalven gebeurt op een strogedeelte naast de zandbak. 'We hadden 's winters wel eens het probleem dat koeien niet op het koude zand wilden liggen bij het afkalven.' Marcel noemt de zandbak erg comfortabel voor de koeien, maar wel bewerkelijk. 'Twee keer per dag moet de mest handmatig verwijderd worden om het zand mooi schoon te houden.'

Montbéliarde als bruidskoe

De zoektocht naar sterke koeien om probleemloos mee te melken is terug te vinden in de stierkeuze voor de veestapel met vererfers als Kylian, Fidelity, Pleasure en Ideal. Naast deze holsteinstieren worden met enige regelmaat ook montbéliarde- en fleckviehstieren ingezet. De interesse voor het inkruisen met deze rassen werd gewekt toen de melkveehouders voor hun trouwen een zuivere montbéliarde als bruidskoe kregen. 'De bruidskoe deed het met een uiteindelijke levensproductie van 74.000 liter bepaald niet onverdienstelijk', blikt Marian terug.

Links Cato 165 (v. Mandela), 50% hf en 50% fleckvieh, en rechts Miep 306 (v. Mic Mac), 50% hf en 50% montbéliarde, beide ingeschreven met 87 punten

In de jaren erna leverden kruisingen met montbéliardestier Mic Mac aansprekende koeien op. Mic Macdochter Miep 306 (mv. Topindex Martinus) wordt in haar lopende derde lijst voorspeld op 12.341 kg melk met 4,54% vet en 3,33% eiwit. Als vaars werd ze gewaardeerd met 87 punten voor haar exterieur.

Een tweede reden om andere rassen in te kruisen is de dreiging van inteelt binnen de populatie roodbonte holsteins. 'De bloedlijnen van Kian, Stadel en Lightning komen steeds dichter bij elkaar', ziet Marcel. De melkveehouders zijn te spreken over de kracht, de sterke kruisen en het afkalfgemak van de met montbéliarde of fleckvieh gekruiste dieren. 'Het zijn slowstarters die zich wat later ontwikkelen en minder pieken in hun melkgift. Dat maakt ze ook minder gevoelig voor problemen in de lactatie. De koeien worden vlot tochtig en laten de tocht goed zien.'

Met een gemiddeld algemeen voorkomen van 83,3 punten en een rollende jaarproductie van 9200 kg melk met 4,64% vet en 3,63% eiwit lijkt de kruisingsfokkerij in de veestapel een succesformule. Bovendien weet het bedrijf de dierenartskosten met 0,4 cent per kg melk laag te houden.

Fleckvieh niet heilig

Momenteel bestaat de veestapel voor 50 procent uit raszuivere holsteins en voor 50 procent uit kruisingen van holsteins met fleckvieh of montbéliarde. De gebruikte stieren bij fleckvieh zijn Ilion, Walbrand en Manitoba, bij montbéliarde worden rietjes van onder andere Triompf en Valfin gebruikt. Marcel geeft aan dat montbéliarde een lichte voorkeur geniet boven fleckvieh. 'Montbéliarde neigt wat meer naar holstein, bovendien zijn de uiers vaak net wat luxer.'

De melkveehouders gebruiken niet op iedere holstein een fleckvieh- of montbéliardestier, maar zetten de rassen selectief in. 'We gebruiken alleen stieren van deze rassen op koeien die in onze ogen wat te scherp worden', zegt Marian, die aangeeft dat ze zelf net zo graag een mooie holstein ziet. 'Bovendien moeten de gebruikte stieren voldoende melkproductie vererven.' Marcel vult aan: 'Fleckvieh en montbéliarde zijn niet heilig. Het zijn dan wel koeien die tegen een stootje kunnen, maar dat betekent niet dat je steken kunt laten vallen in je management. We blijven ook bewust bij deze rassen om de uniformiteit in het koppel nog te bewaren. En omdat ze roodbont zijn natuurlijk.'